

SEDMDESÁT DVA JMEN ZPOD OKEN

**2017-2018 VII. a VIII. ROČNÍK
VLASTIVĚDNÉHO PŘEDNÁŠKOVÉHO CYKLU**

12+1 přednášek organizuje BRC Čeladná a Okrašlovací spolek Rozhledna pro klienty Beskydského rehabilitačního centra, pro členy a příznivce spolku a všechny zájemce z okolních i vzdálených obcí

ROZHLEDNA

KAŽDÝ POSLEDNÍ ČTVRTEK V MĚSÍCI

(není-li uvedeno jinak)

v 18.30 v konferenčním salonku Apartmánového domu Lara v Čeladné II

Konstruktér Alexandre Gustave Eiffel (1832-1923), nechal na Eiffelovu věž napsat **příjmení 72 vědců** jako uznání a připomínku toho, že bez jejich teoretických i praktických příspěvků vědě by její vybudování nebylo možné. Toto Eiffelovo gesto mělo vyjádřit jeho uznání vědě. Seznam byl kritizován pro vyloučení Sophie Germainové, známé francouzské matematicky, bez jejichž základů teorie pružnosti by nebylo postavení věže takto konstruované vůbec možné.

Tato skutečnost byla inspirací pro naše vlastence, kteří nechali při stavbě Národního muzea vepsat do fasády pod jeho okna 72 jmen významných osobností, které spoluvytvářely historii naší země. Jsou tam také samí muži, avšak kritika byla vznesena k tomu, že v seznamu scházeli Jan Hus. Bylo tam tedy jeho jméno doplněno, ale kdo byl vyškrtnut, to se neví. Během dvou let přednášek (2017-2018) se bude každá z 24 přednášek věnovat třem „jménům zpod oken“. Pokusíme se také zjistit, kdo byl vyškrtnut. To oznámíme na silvestrovské přednášce 31. 12. 2018.

Budou to přednášky plné málo známých zajímavostí. Tak například Tycho Brahe (viz snímek z Národního muzea) neměl nárok na přídomek „de“ mezi jmény. Byl šlechtic, leč v Dánsku se tyto šlechtické přídomky nepoužívaly. Jmenoval se vlastně Tyge, ale protože psal většinou v latině, užívá se latinizované formy jeho jména, tj. Tycho. Druhý pád pak ve shodě s latinským způsobem skloňování zní správně „Tychona“ a nikoli „Tycha“ (podobně jako je třeba Cicero, bez Cicerona, Nero, bez Nerona). Tycho Brahe tedy ve svém jménu „de“ nikdy neuváděl, neměl k tomu důvod. Chyba vznikla až mezi historiky pozdějších staletí.

Zajímavý bonus: dva dny po přednášce dostanou všichni zúčastnění zájemci její obrazovou prezentaci v elektronické podobě na svůj e-mail.

PROGRAM PŘEDNÁŠEK V ROCE 2017

Před každou přednáškou si něco řekneme o dějinách Národního muzea. Jsou velice zajímavé. Národní muzeum, nejstarší muzejní ústav v Čechách, bylo založeno jako „Vlastenecké muzeum“ roku 1818 slavnostním svoláním zemské šlechty z 15. dubna. Sbírky byly zpočátku shromažďovány v minoritském klášteře sv. Jakuba na Starém Městě a v soukromých bytech. Prvním stálým sídlem muzea se stal v roce 1819 Šternberský palác na Hradčanech, zčásti pro ten účel propůjčený Společností vlasteneckých přátel umění. Dnes je zde jedno ze sídel Národní galerie.

Součástí každé přednášky je i prezentace obrazového materiálu, diskuse a odpovědi na otázky. Přednáší Petr Andrlé, historik, spisovatel a publicista, místopředseda Občanského sdružení Rozhledna.

26. ledna 2017; 18.30

Kosmas – kronikář
Vincentius – kronikář
Petr Žitavský – kronikář

23. února 2017; 18.30

Václav II. – český král
Petr I. z Rožmberka – státník, šlechtic
Karel IV. – český král a římský císař

30. března 2017; 18.30

Beneš Krabice z Weitmile – stavitel, kronikář
Ondřej z Dubé – státník, právník
Tomáš Štítný ze Štítného – reformátor

27. dubna 2017; 18.30

Křišťan z Prachatic – astronom, lékař, matematik, teolog
Jan Hus – univerzitní mistr, reformátor, kazatel
Čtibor Tovačovský z Cimburka – právník, politik

25. května 2017; 18.30

Viktorin Kornel ze Všehrd – spisovatel, právník, univerzitní mistr
Řehoř Hrubý z Jelení – překladatel, spisovatel
Bohuslav Hasištejnský z Lobkovic – spisovatel, básník

29. června 2017; 18.30

Georgius (Jiří) Agricola – lékař, důlní odborník, přírodovědec
Sixt z Ottersdorfu – politik, spisovatel
Pietro Andrea Matthioli – lékař, autor herbáře

20. července 2017; 18.30

Jan Blahoslav – bratrský teolog, spisovatel, muzikolog
Tadeáš Hájek z Hájku – polyhistor
Pavel Kristián z Koldína – právník

31. srpna 2017; 18.30

Martin Bacháček z Nauměřic – astronom, matematik, pedagog
Daniel Adam z Veleslavína – vydavatel, překladatel
Tycho Brahe – astronom, matematik

21. září 2017; 18.30

Rudolf II. – český král, římský císař, mecenáš umění a věd
Adam Zalužanský ze Zalužan – lékař, pedagog
Karel starší ze Žerotína – protestantský státník, vzdělanec

26. října 2017; 18.30

Jessenius – lékař, filozof, jeden z 27 českých pánů
Johannes Kepler – matematik, astronom, astrolog
Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka – státník, spisovatel

30. listopadu 2017; 18.30

Pavel Skála ze Zhoře – právník, historik, exulant
Pavel Stránský ze Záp – právník, historik, básník, exulant
Jan Amos Komenský – pedagog, filozof, vědec, spisovatel

14. prosince 2017; 18.30

Jan Marek Marci z Kronlandu – vědec, medik, filozof, fyzik
Bohuslav Balbín – jezuitský pedagog, historik
Jakub Jan Václav Dobřenský z Černého Mostu – lékař, patolog, vydavatel kalendářů

31. prosince 2017; 10.00

SILVESTR
Silvestr v otrokářském řádu, za feudalismu, za kapitalismu, za socialismu a dnes.

KOLIK JMEN Z LETOŠNÍHO SEZNAMU ZNÁTE?

Jste srdečně zváni, abyste se seznámili i s osobnostmi méně známými. Můžete pak sami posoudit, zda si „vlastní okno“ na Národním muzeu zaslouží...